

**TASVIRIY SAN'AT TA'LIMIDA KREATIV IQTISODIY VA ESTETIK
FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI****Sayfiyeva Ozoda Madamin qizi**

Navoiy Davlat Universiteti

70110501 – Tasviriy san'at magistratura ta'lim yo'nalishi

1-bosqich magistranti

Anotatsiya: Maqolada tasviriy san'at ta'limida o'quvchilarning estetik va kreativ fikrlashini shakllantirish strategiyalari tahlil qilinadi. O'quvchilarning vizual tafakkuri, badiiy idroki va ijodiy salohiyatini rivojlantirishda interaktiv darslar, loyiha asosidagi mashg'ulotlar va raqamli vositalarning roli ko'rib chiqiladi. Shu bilan birga, shaxsga yo'naltirilgan yondashuv va ijodiy ta'lim muhiti estetik tafakkur va badiiy idrokni mustahkamlashda samarali vosita sifatida ta'kidlanadi.

Kalit so'zlar: tasviriy san'at, estetik fikrlash, kreativlik, badiiy idrok, innovatsion pedagogika, interaktiv metodlar, loyiha ishlari, vizual tafakkur, ijodiy ta'lim.

Tasviriy san'at ta'limi o'quvchilarning ijodiy va estetik rivojlanishida muhim vosita sifatida qaraladi. Darslarda o'quvchilar rang, shakl, kompozitsiya va san'at asarining g'oyaviy mazmunini idrok etadi, o'z estetik qarashlarini shakllantiradi va ijodiy qarorlar qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Estetik fikrlash nafaqat san'atni his qilish, balki uni ongli tahlil qilish, obrazli fikrlash va ijodiy faoliyatni amalga oshirish jarayonini o'z ichiga oladi.

Zamonaviy ta'lim tizimi o'qituvchidan interaktiv metodlar va innovatsion texnologiyalardan foydalanishni talab qiladi. Loyiha asosidagi mashg'ulotlar, "flipped classroom" texnologiyasi va interaktiv muhokamalar o'quvchilarning ijodiy salohiyatini oshirish va estetik tafakkurini rivojlantirishda samarali vositalardir.

O'quvchilarning estetik va kreativ fikrlashini shakllantirishda shaxsga yo'naltirilgan yondashuv muhim ahamiyatga ega. Har bir o'quvchi o'z ijodiy va estetik qobiliyatlariga ega bo'lib, o'qituvchi darsni ularning qiziqishlari va rivojlanish darajasiga moslashtirishi lozim. Interaktiv muhokamalar va vizual tahlil metodlari orqali o'quvchilar san'at asarlarini turli burchakdan ko'rib chiqadi, ularni solishtiradi va o'z estetik qarashlarini shakllantiradi.

Raqamli texnologiyalarni qo'llash o'quvchilarning badiiy idroki va estetik fikrlashini kengaytiradi. Virtual galereyalar, onlayn muzeylar va interaktiv ilovalar yordamida o'quvchilar turli davr va mamlakat san'at asarlari bilan tanishadi, ularni tahlil qiladi va baholaydi. Shu orqali vizual madaniyat, estetik tafakkur va badiiy idrok rivojlantiriladi.

Ijodiy muhit yaratish o'quvchilarda estetik fikrlash va badiiy idrokni shakllantirishning muhim sharti hisoblanadi. Kreativ ta'lim muhiti o'quvchilarga o'z g'oyalari va tasavvurlarini erkin ifodalash imkonini beradi, xatolarni o'rganish va

tajriba qilish jarayonini ragʻbatlantiradi. Jamoaviy ijodiy loyihalarda ishtirok etish oʻquvchilarning ijtimoiy va estetik tajribasini oshiradi, ularni bir-biridan oʻrganishga undaydi.

Tasviriy sanʼat darslarida estetik fikrlash va kreativlik bir-biri bilan chambarchas bogʻliq jarayonlardir. Estetik fikrlash oʻquvchilarga sanʼatni tushunish va qadrlash imkonini beradi, kreativlik esa ularni oʻz ijodiy qarashlarini yaratishga undaydi. Shu sababli, dars jarayonida ijodiy vazifalar estetik tahlil va baholash bilan uygʻun ishlashi kerak.

Tasviriy sanʼat taʼlimida oʻquvchilarning estetik va kreativ fikrlashini rivojlantirish interaktiv metodlar, loyiha ishlari, “flipped classroom” texnologiyasi va raqamli vositalar orqali samarali amalga oshiriladi. Shaxsga yoʻnaltirilgan yondashuv va ijodiy taʼlim muhiti oʻquvchilarning vizual tafakkurini, estetik tafakkurini va badiiy idrokini rivojlantiradi. Shu bilan birga, oʻquvchilar sanʼatni tushunish, oʻz estetik qarashlarini shakllantirish va ijodiy salohiyatini kengaytirish imkoniga ega boʻladi. Natijada, tasviriy sanʼat taʼlimi oʻquvchilarning ijodiy, estetik va madaniy rivojlanishini taʼminlovchi asosiy vosita sifatida xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Shavdirov S. A. Podgotovka budushchikh uchiteley k issledovatel'skoy deyatelnosti // Pedagogicheskoe obrazovanie i nauka. – 2017. – № 2. – S. 109-110.
2. Shavdirov S. A. Selection Criteria of Training Methods in Design Fine Arts Lessons // Eastern European Scientific Journal. – 2017. – № 1. – S. 131-134.
3. Shovdirov S. Analyzing the sources and consequences of atmospheric pollution: A case study of the Navoi region // E3S Web of Conferences. – EDP Sciences, 2024. – T. 587. – S. 02016.
4. Shavdirov S. Method of organization of classes in higher education institutions using flipped classroom technology // AIP Conference Proceedings. – AIP Publishing LLC, 2025. – T. 3268. – № 1. – S. 070035.
5. Shavdirov S. A. Oʻquvchilarda tasviriy savodxonlikka oid oʻquv kompetentsiyalarini shakllantirishning pedagogik-psixologik jihatlari // Sovremennoe obrazovanie (Uzbekistan). – 2017. – № 6. – S. 15-21.
6. Shovdirov S. A. Tasviriy sanʼatni oʻqitishda oʻquvchilarning sohaga oid oʻquv kompetentsiyalarini shakllantirish omillari // Inter education & global study. – 2024. – № 1. – S. 8-14.
7. Baymetov B. B., Shovdirov S. A. Methods of Organizing Practical and Theoretical Classes for Students in The Process of Teaching Fine Arts // International Journal on Integrated Education. – 2023. – T. 4. – № 3. – S. 60-66.